

Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia: BRAȘOVU, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Serviciul de tranșare nu se primește. Manuscrisurile nu se restituie.
Birourile de anunțuri: Brașov, piața mare, Târgul Inului Nr. 30.
Inserțiile mai primește în Viena R. Mates, Haderstein & Vogler (Opf. Mates), H. Schalek, Alois Hornel, M. Dukes, A. Oppel, J. Donnerberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Stamer.
Prețul inserțiilor: o serie garzon pe o coloană 8 cr. și 80 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tariful și învoială.
Reclame pe pagină a III-a o serie 10 cr. v. a. sau 80 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI

(NUMERŪ DE DUMINECĂ 18)

"Gazeta" este în vânzare
Abonamente pentru Austro-Ungaria. Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. N-rii de Duminecă 2 fl. pe an.
Pentru România și străinătate: Pe un an 40 franci, pe șase luni 20 fr., pe trei luni 10 fr. N-rii de Duminecă 8 franci. Se primumă la toate oficiile poștale din țară și din afară și la dd. colectori.
Abonamentul pentru Brașov: a administrațiune, piața mare, Târgul Inului Nr. 30 etagiul I.: pe un an 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în casă: Pe un an 12 fl., pe șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Un exemplar 5 cr. v. a. sau 16 bani. Atât abonamentele cât și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 96.—Anul LVI.

Brașov, Duminecă, 2 (14) Mai

1893.

3 (15) Mai

Brașov, 1 Mai v.

Patru-zeci și cinci de ani se implinesc poimâne, de când marea adunare de pe câmpia Blașului și-a ridicat glasul pentru libertatea și drepturile poporului român de vecuri asuprit. Cu ziua de 3 (15) Mai 1848 s'a început acea mișcare puternică, căreia avem se-i mulțămim nu numai deșteptarea conștiinței noastre naționale, ci întregul progresul în cultură până în ziua de azi.

Multe amă pătită noi Românii și în cei patru-zeci și cinci de ani, ce au trecut dela adunarea de pe Câmpul-libertății în 1848, multe ne-ajunsuri și amare desamăgiri amă trebuit să suferim. Una însă n'au visat la 3 (15) Mai nici cei ce atunci aveau cea mai puțină încredere în puterea spiritului nostru național, n'au visat, că națiunea română, care în acea zi și-a proclamat libertatea și egala îndreptărire cu celelalte națiuni conlocuitoare, va ajunge după patru-zeci și cinci de ani într'o stare și mai critică, și mai amenințată, în ce privește limba și cultura ei românească, decât a fost atunci, când încă nu și sfărâmasese lanțurile iobăgiei seculare.

Și într'adevăr, totu ce prin muncă, stăruință și jertfe nesfârșite amă câștigat pe terenul învățământului și alu culturii noastre naționale, este azi periclitat în măsura cea mai mare de către uneltirile sistematice ale stăpânirii unguresci. Dânsa privește în acestu învățământ și în cultura noastră o piedecă pentru desvoltarea și întărirea statului și din cauza acesta tinde cu toate mijlocele a ne instrăina de națiunea română și a ne câștiga pentru cultura națiunii maghiare.

Școala ungurescă se redică azi în potrița școlei noastre modeste românesce și vrea să-o concu-

reze, să-o covârșescă și să-o nimicescă. Cei dela putere nu se gândesc la alta, decât de-a ajuta școala ungurescă prin înfrunțarea lor, n'au simțit, decât numai pentru nația și cultura lor ungurescă, și urăsc și prigonesc de morțe totu ce nu-i unguresc.

C'unu spirit în adevăr profetic a prevădit marele Simeone Bărnăuțiu pericolul ce ne amenință din această parte și l'a descris în epocala lui cuvântare ținută în 2 (14) Mai în biserica catedrală din Blașiu, zugrăvind-lu cu aceste cuvinte:

„...Școalele unguresci vor smulge „din pepturile tinerilor națiunii „noștre și iubirea aceea, care o „plântase înfrinsele mamele române; și cu cât vor învăța „mai mulți Români la școle străine, „cu atât va perde națiunea mai „mulți fii; lăcomia onorurilor și „folosul privat îi va trage că- „tră străini, ei vor iubi numai „limba ungurescă, se vor încanta „de frumsețele acesteia și vor „admira faptele națiunii ungu- „resci, pentru-că numai aceste „le vor cunoște, totă viața și „dorul lor va fi legat singuru „de națiunea, care-i va amăgi cu „frumseța și cu bunătățile sale: „de națiunea română nu-i va mai „lega nimic, rumpându-se odată „legătura cea dintăiu și cea din „urmă a limbei naționale“.

Cine din câți cunosc planurile și aspirațiunile contrariilor noștri, cine din câți cetesc foile lor și vedu ideile și speranțele, cu cari ele neconținut se adapă, nu va recunoște, că acesta este icona ce și-o înfățișază ei, că la o asemenea instrăinare a neamului nostru de limba și de cultura lui prin școala și cultura ungurescă se gândesc ei?

Zadarnice planuri, greșite aspirațiuni, nerealizabile jidei și sperante!

Spiritul timpului, geniul națiunilor este mai puternic de-

câtu ori-ce uneltire a celor puternici.

Numai națiunile, cari își pierd conștiința lor, cari n'au iubire pentru limba lor pot ajunge la sârtea tristă, ce ni-o doresc nou și pentru a cărei pregătire ostensc contrarii noștri.

De acesta era convins și neuitatul Bărnăuțiu. El era convins, că scăparea Românilor pofe fi numai în ei înșiși, în tăria legăturii dintre ei cu scopu de ași înainta cultura națională cu puteri unite. Etă ce dice el în memorata vorbire:

„...Ar fi nebuniă, decât Români s'ar lăpăda de naționalitate și s'ar uni cu Ungurii pentru cultură. Înțelepciunea spune, că Românul să se unescă cu „Român, Germanul cu German, „Schiaul cu Schiau pentru înaintarea culturii. Așădără Românii „mai întăiu, să se unescă între sine „spre acestu scopu dela Nistru „pân' la Emu și dela Emu pân' „la Tisa; apoi să se unescă cu celelalte familii romane pentru identitate limbei și cumnăția cea „firască a cugetelor și a sântă- „mintelor. O înșoțire ca acesta „pofe să aibă loc și fiindu ore- „care națiune împărțită sub mai „multe guverne, fiind-că n'are fire „și tendință politică, ci este des- „tinată singuru spre înaintarea „culturii umanității pe calea cea „firască a naționalității ver-cărui „popor“.

În mijlocul pericolelor, ce se adună ca o grea vijeliă din nou asupra capului poporului nostru mult încercat de sârte, se înalță dăr ca tăriă stegul credinței în puterea graiului și a culturii românesce și în legătura frățescă dintre noi pentru susținerea acestei unități de limbă și de cultură.

Cu acesta credință în inimile noastre salutăm memoria sfântă a zilei de 3 (15) Mai 1848 înscrind pe stindardul nostru devisa:

Ajută-ți Române și Dumnezeu îți va ajuta!

CRONICA POLITICA.

— 1 (13) Mai.

Lunia trecută s'a primită aprăpe cu unanimitate de voturi, în dieta din Budapesta, proiectul de lege despre salarisarea învățătorilor. Desbaterile dietei asupra acestei noue monstruoșități a guvernului unguresc, au ținut aprăpe o săptămână întregă. Din toate vorbirile rostite din acestu incident, transpiră spiritul netoleranței turbatului șovinism unguresc, care în pofta lui neșăioșă de maghiarisare nu mai ține seamă de nimic. De rându acesta amă vedut cum guvernamentalii se pupau cu opoziționali lui Apponyi întru saltea — maghiarisării. Vedut'amă cum și unii și alții, ca nisce scorpii monstruoșe, își futind ghiarile asupra nenorocitelor lor victime: asupra școalelor confesionale. Fariseul Csáky, purure gata de-a face concesii opoziționaliilor turbați, când e vorba de răpirea câte-unui drept al autonomiei noastre școlare, a primit „cu mulță fericire“, cum s'a exprimat el, o seriă întregă de amandamente, adevă schimbări în proiect, cari aplicându-se, după ce legea va fi lege, dreptul nostru de autonomie și de dispunere liberă asupra școalelor noastre rămâne un lucru de ris și de batjocură. Ministrul unguresc atunci va avu puterea de-a închide, cum și când îi va trasi lui în cap, școala confesională, și va ridica alta de stat în locul ei, se'nțelege, că totu din sudorea poporului. Ca deputații din dietă să-și arate și mai multă ura și preocupățiunile lor de rassă, au enunțat și falsul principiu, că sub oventulă apărării intereselor statului, guvernul este dator a sugruma așa numita „direțiune contrară statului“ sub care este a se înțelege: „ori-ce faptă, care se îndreptă contra constituțiunii statului, a caracterului său național, a unității, a integrității sale esteriore, ori teritoriale; mai departe acea faptă, care este îndreptată contra aplicării limbei statului dispusă prin lege, întempe-se acesta ori în sala de învățământ, ori afară său pe teritoriul unui stat străin, prin

FOELETONULU „GAZ TRANS.“

Eliberarea Fatimei.

— Povestire arabă —

I. Răpirea.

A trăit odată, în orașul Acaraba, un jude cu numele Cașid, care avea doi feciori și o fată. Feciorii se numiau unul Mustafa și altul Lezah, era fata se numea Fatima.

Copiii se iubeau unul pe altul cu o iubire frățescă, și făceau totu ce puteau ca prin purtarea lor bună să ușureze și să îndulcescă bătrânețele iubitelor lor tată Cașid.

Când Fatima implinea alu 16-lea an al etății sale, frații săi arangiară o frumoșă serbare de onomastica iubitei lor surori. La acea serbare invitară pe toți amicii și vecinii, și pe toate amicele Fatimei.

Mesele erau așternute în grădin, sub umbra răcoroșă a palmierilor, cu totu

cuvântată a bătrânului Cașid, și părea, că nu voru să țină seamă de sosirea nopțelii de mâncări și beuturi alese, er ospetii își petreceau veseli la masa bineței, și ca sorele, colo în depărtarea purpurie, aruncă ultimele-i rațe roșiatice înderătă privind pe drumul percurs în restimpul zilei, pentru ca apoi în momentul următor să-și ia calea pe altă parte a globului; ei își petreceau cu însuflețire și de toate acestea nu țineau seamă.

Tinerii însă se sculară dela mesă, er Mustafa invitată fetele la o mică preumblare cu barca pe marginea mării, prin undele legănate de valuri, prin cari vibrăza rața roșiatică a sorelui, producându un tablou pitoresc.

Cu toții primară cu bucurie această invitare, căci fiindu spre sfințitul sorelui, era timpul cel mai plăcut pentru asemeni preumblări pe mare. Era ceva încântător a te legăna cu barca pe blânde valuri ale pacnicului Oceanu. Deci se aședară cu toții în barca: Fatima cu

vre-o patru prietene ale ei, Mustafa, Lezah și vâzlașii.

Ospetii ceialții rămaseră petrecându-și mai departe, er barca porni pe luciul mării pe la marginea orașului în jos. Fetele atăt de multu le plăcu preumblarea acesta, încâtu rugară pe Mustafa, să mână barca mai departe de uscat, colo-colo, unde o stâncă uriașă se înalță din mare, ca vârful unui munte pleșuv dintre brații sădiți la pola lui. Mustafa se învoi, deși nu buurosă prima această propunere, fiind-că numai cu câte-va zile înainte s'a putat vedé din oraș apropierea unui vasu cu ventrele negre, în care nu erau alții, decâtu ticăloșii de pirați, seu hoți de mare, cari prindă omeni, dér mai cu seamă după fete se bat tare, pe cari apoi le vându ca pe vite în robia. Barca însă se legăna gingaș și elu, fărmeată de frumseța, ce se întindea înaintea ochilor săi, își uită de toate. Elu se învoi și barca își luă avântu pe luciul mării, mergendu ca răpită de un doru fărbit și se a-

propia din minutu în minutu mai tare de stâncă, pe care voiau fetele să se sue și din vârful ei să privească apusul sorelui.

Când erau departe de oraș, Mustafa băgă de seamă, că o barcă de cătră apus se apropiă repede de barca lor. Peste puținu timp se convinse, că acea barcă nu era decâtu un vasu cu pirați, cari îi urmăreau cu gândul negru de a răpi fetele. Ca să nu se sparie, elu nu duse nimic, ci porunci vâslaşilor ca îndată să mână barca înapoi spre oraș. Barca străină însă se apropia de ei cu o repeziune uimită, căci vâslaşii cei infernali aruncau lopețile cu totă puterea, ca să pofă ajunge cu unu minutu mai curându barca fetelor.

Mustafa îmbărbăta mereu pe cei doi vâslaşi ai săi ca să dea câtu mai iute, pentru ca să se apropie de oraș. Dăr în vană fură toate, căci corabia prigonitorilor le eșise înainte, și astu-feliu li-a tăiatu drumul spre oraș. O spaimă înfricoșată le cuprinsă pe fete când vedură,

grain, ori prin pressă, prin cărți sau prin alte mijloace." Prin votarea unei astfel de monstruoasă dăr, vreau șovinistii maghiari să-și impună limba lor necivilizată națiunilor nemaghiare din această nenorocită țară. Prin asemenea mijloace vreau Maghiarii să-și alcătuiască „Nagy magyarország“-ul lor la care visază deja de 50 de ani; prin asemenea stirpitori spirituale vreau ei să-și asigureze domnia lor despotică și barbară. Într'a-dever, stă în loc mîntea omului serios ougetător, când oitese și aude astfel de degenerații ale secolului, în care Maghiarilor li-a fost dat să ducă până la crimă asupririle și nedreptățile, ce le fac națiunilor nemaghiare cu cari trăiesc într-o patriă apertată și susținută mai multă de cele din urmă, decîtă de cei dintăiu.

Mare neliniște și turborare a pricinuit guvernului unguerosă votul de neîncredere ce i-l'au dat grozii și baronii catolici din camera magnaților în ședința de Joi. Cu 81 contra 56 voturi s'a primită o propunere a contelui Geza Szapary prin care magnații spun orzenu în fața guvernului, că ei nu vreau să aprobeze proiectele bisericești politice, prin cari se atacă și se vatămă în esență bazele statului și societății, legalizându-se și nutrindu-se ireligiozitatea. Graba cu care camera magnaților a luat mai înainte pozițiune în privirea numerelor reforme bisericești dă o deosebită însemnătate acestui vot, fiindcă prin această se crează guvernului mari neajunsuri în ajungerea scopului său în camera deputaților, care încă nu s'a pronunțată în această chestiune. Cu totă declarația ministrului-șef Weckerle, ce a făcut-o înainte de votare și care stă în aceea, că guvernul cîtă vreme are încrederea Coroanei, nu vede nici o primejdie într'un vot de neîncredere al magnaților, totuși este mare întrebare, deocît acest vot nu va contribui la căderea lui. Aceasta se vede și din cele ce scriu foile ungueroși fără deosebire de partidă, dăr mai ales din foile clericale din Viena, cari vedă în pășirea magnaților ungueri o sguuire puternică a cabinetului Weckerle. — Drumă bun!

Tote își au marginile lor. Asta s'a dovedit acum de curînd în marea impărtăși a Germanilor. Aprîpe de un an și jumătate guvernul din Berlin a eșit la ivelă cu un proiect de lege militară, prin care cerea să se recruteze în timpul de cincă ani 70,000 soldați mai multă pentru armata activă și un spor în budgetul militar de 55 milioane măroș. În schimb guvernul s'a învoit să reducă serviciul militar la infanteria, la doi ani în loc de trei. Germanii însă, sătui de sarcinile grozave militare, n'au voit să dea ascultare cancelarului Caprivi, decît au respins proiectul, er

că nu mai e scăpare. Incepură a țipa și a se vâta, căci sciau bine ce sôrtele așteptă, decît voru căde pe mîna piraților. În van le ruga Mustafa să fie liniștite, că nu sînt departe de oraș, tote erau în van, căci eti barca ceea ajunsese în nemijlocită apropiare de ei și pirații, înarmați strașnic, se pregăteau acum la luptă și răpire. În acel moment fetele se isbiră pe o parte a bărcii, care nefind în stare să reziste, se răsturnă în apă.

impăratul a disolvat parlamentul și a ordonat nouă alegeri. Faptul acesta a produs mare senzație în totă Europa, ou atătu mai vîrtosă, că fususă impăratul Wilhelm și-a dat tote silișele, ou proiectul militar s'ă fi primit, de-orece, cum a dîșu el într'o vorbire mai din urmă ținută la o revistă militară, este deplin convins despre necesitatea lui pentru susținerea păcii generale. Respingerea proiectului militar a umplut de bucuria mai ales pe Francesi, cari vedă acum, că Germania nu mai pôte să țină concurența ou ei pe terenul militarismului.

† George Barițiu

Môrtea ilustrului bărbat George Barițiu a produs pretutindenî adencă și durerosă impresiune. Acostas'a și manifestată prin o mare mulțime de scrisori și telegrame de condolență adresate familiei ilustrului răposat și prin numărăsele cununi depuse pe sicriu. În loc de cununi în alte părți s'au făcut colecte de bani pentru scopuri de binefacere. Românii din Clușiu au pus la cale crearea unei fundațiuni care va purta numele „George Barițiu“ și care ajungindu la suma de 10,000 fl. v. a., în fă-care an se va premia câte-o carte românescă din interesele, ce va aduce acea sumă.

O asemenea fundațiune se va face și la Sibiu. Comitetul Asociațiunii transilvane a hotărît să creeze un fond, care de asemenea va purta numele „George Barițiu“ și din care se vor da premii pentru scrieri literare și întreținere gratuită pentru eleve în Internatul Asociațiunii. Totă din partea Asociațiunii, ce începută s'a contopit în fondul „George Barițiu“ și fondul „pentru amintirea celor răposați“ unde voru intra pe viitoru tote sumele, cari voru fi trimise în „memoria celor răposați.“ Totodată se va face apelă cătră toti Românii, ca să contribuie la acele fonduri. S'a mai hotărît a se procura portretul în oleu al ilustrului răposat.

Din dispozițiunile, ce le-a făcut George Barițiu în 31 Dec. 1891 pentru casul de morțe, amintim, că dorința lui a fostă, ou cheltuelile înmormentării să nu trecă peste 400 fl., ereții să nu lase a fi înmormentat cu spese dela re-o casă publică, la 6 săptămăni să i-se facă parastas, er pena de aur ce i-s'a dată ou dară din partea femeilor române din Budapesta în 1887 din incidentul jubileului său de 50 de ani ca scriitor, s'ă fi oferit muzeului gimnasilui din Blașiu în semn de recunoștință, că „acolo a învățat să rămăne Român și să scrie românescă.“

Lăsăm acum se urmeze cuvîntarea ce a ținut-o la mormentul ilustrului răposat asessorul Consistorial Zacharie Bonu, în numele Asociațiunii transilvane:

pe toti, se pădără spre mal. Acum bietul Mustafa observă cuprins de spaimă, că între cei mătuiți nu se află nici sora lui, nici Zorodaia, amica ei. Era să nebunescă de supărare.

Într'o luntre, șgulită într'un unghiu, elu dedă peste un străin. Ilu întrebă, că cum și de unde vine elu aici? Străinul spuse tremurând, că se ține de pirați, și că elu a rămas de ei când au căutat să scotă fete din apă.

— Și pirații au scos vre-o fată din apă? Întrebă Mustafa nerăbdător.

— Da, au scos două fete ei, er oănd voiam să scot eu o a treia, m'au scos și pe mine alții, er barca noastră a dispărut.

— Ah! esclamă Mustafa, care începă a plânge cu lacrimi. Mai bine să fi rămas de mîncare pescilor, dîșe elu, decît să ajungă robe. Toți se cuprinsă de tristare, vedend jalea și amarul nenorocitului frate.

Cănd auți bătrînul Cașid despre

Încă n'a implinit anul cursul său, de cănd poporul nostru din tote părțile a serbată ou nobilă însufleșire aniversarea 80 a veneratului șefedinte al Asociațiunii noastre transilvane, George Barițiu, și eti-ne de nou adunați din tote părțile aici, în vechia cetate a Sibiului, și încungiurînd de nou pe bărbatul stimei și iubirei noastre. Și erăși, aștădi se implinesc 30 de zile, de cănd ilustra noastră Academia română din Bucuresci obiomă pe meritatul Nestor al literaturii noastre în scaunul său presidial, cea mai înaltă onore pentru un învățăcel al sciinței, — și eti o cunună de prea stimați și prea iubiți frați, membri ai celei mai înalte instituțiuni a noastre culturale, aici în mijlocul nostru, impregiurul iubitului măiestru al gloriosului nostru fară național. Dăr vai, ce deosebire între zilele acelea și aceste de acum! Atunci, pe fețele tuturor bucuria și veselie, aștădi numai intristare și jale. Atunci în totă Românimea inuri și gratulări și felicitari, aștădi neumărate suspinuri și lacrimi. Atunci cunună de laur pe templetele celui șertătorit, aștădi cunună de cipres pe sicriul celui adermittă. Atunci: Barițiu alu nostru a implinită 80 de ani! Barițiu alu nostru șefedinte al Academiei! Aștădi: *Barițiu alu nostru nu mai este între noi! Vai, încă nu s'au șters lacrimile ochilor noștri pentru un altă fiu iubit al româniei, — Grigoriu Brătianu e numele lui! — carele ca un nou aristide păstra teșaurul consacrat unității culturale a poporului său, și eti de nou deschise isvorerile lacrimelor pentru altă fiu, carele și elă puterile sale cele mai bune, ba aprîpe vieța sa, o a consacrat salutetei poporului său. O, geniul celu bun al Româniesi, alinēz durerea noastră și îndreptă privirile noastre spre cele mai înalte, unde e isvorul mîngăierii!*

A descrie vieța adormitului nostru — cei mai mulți putemă dîșe părinte, ajuns la etatea, ce impăratul-poet al vechimei o numesc: începutul ostenelei și durerei, — va fi problema istoriei poporului român, de carele vieța fericitului este nedespărțită; căci mai nu este teren al vieții poporului nostru, unde alătura ou cei mai buni fi ai lui s'ă nu întălmim și pe George Barițiu. Biserica și școla au fostă alese a-i fi câmpul activității pămîntesc; de cănd însă destinul l'a dus la Brașov, și bravii noștri cetățeni de acolo i-au inspirat ideea, de a se scrie o foie publică românescă și pentru noi cetăți dincoace din piscurile Carpaților, tinșul profesor a început a largi di ce în ce mai multă cercul privirilor și lucrărilor sale. Astfelă deodată ou întemeierea „Foi Duminece“, mai tărdu, Foaie pentru mint, inimă și literatură, și curînd după aceea și a „Gazetei de Transilvania“, tinșul profesor luă chismarea de apostol și încep, în același deceniu ou amicul său, poetul Andreiu, a vesti

deșteptarea poporului nostru. Câte greutăți a întimpat elu în calea acestei apostolii, cătă a luptat și cătă a suferit în zilele acelea, cănd poporul era numai purtătorul sarcinilor, ne arată paginile cele îngălbinite ale istoriei; dăr nimio n'a fostă în stare să-lu despărță de dragostea neamului său, pentru care în viscoșii ani 1848/49 a vedut chiar sabia ascuțită atărnănd deasupra capului seu. Restituită pacea și liniștea țerei, aprigul luptător ou îndatinată diligență și desteritate a continuat mînșsa sa activitate de publicist român. Er cănd la anul 1861 răsări ca un sora iubita noastră „Asociațiune transilvană pentru literatura română și cultura poporului română“, prima ei adunare generală, constituantă, cu entusiasm ilu proclamă prim-șefedinte al Asociațiunii, ce așfelă împreună cu marele metropolit Andreiu, primul ei șefedinte, și cu eruditul canonic Timoteiu Cipariu, primul ei vice-șefedinte, să facă un nobil triumvirat, care să aducă poporului nostru, în măsuri necunoscute până atunci, lumina și căldura culturei. Îdată dăr Asociațiunea începe lucrarea sa și George Barițiu portă nobilul oficiu, ce i s'a onoredat, ca mîna drăptă a patru șefedinti, cari în periode prea scurte își succedă la presidiu, și durere și la morment. Mai deodată ou Asociațiunea se înființă Societatea academică, aventată la înălțimea de Academia română din Bucuresci, și șefedintul Asociațiunii devine chiar dela începută una din pietrele fundamentale ale gloriosului edificiu, ce se înaltă. În fine încrederea și iubirea poporului ilu pune pe onorificul scaun al presidiului Asociațiunii, care ou diligență neobosită, ou onestitate nemaculată, ou succedă necredibil ilu ocupă până la morțe; ba în zilele din urmă ale vieții se învrednicesc de rara feroice, a intruni pe oșcetul său frumșsa cunună de șefedinte al Asociațiunii transilvane cu cunună cea nestimată de șefedinte al Academiei române.

Prețioșele scrieri, cu cari în restimp de aprîpe 60 ani inavăț literatura română, redactarea în restimp de două decenii a foi „Transilvania“, scrutarea arhivelor și publicarea atător ponderoșe documente limbistice și istorice, dezvoltarea prin despărțeminte a idealelor Asociațiunii, ridicarea și aducerea la înflorire a acestei școle superioare de tetie, care este trandafir în cununa școlilor noastre, edarea în anii din urmă a unei însemnate părți din istoria Transilvaniei, și peste totă mînșsa activitate literară și publică, vor păstra numelui George Barițiu o memorie onorifică. Ba ou viața recunoștință va însemna poporul român pe tablele inimii sale, și va povesti din tată în fiu, că numai în ultimele zile ale vieții, cănd se gătea de calea veșniciei, a depus veteranul George Barițiu condeiul, cu care scria

tru-o elu îndată după răpirea fetelor se hotărî de bună voie să mērgă să le caute și mai aștepta acum numai binecuvîntarea părintescă. Ce desamăgire însă, ou durere pentru elu, cănd părințele seu iubit ilu trimite în lume încărcat ou blășemuri, în loc de binecuvîntări!

Dăr Mustafa nu desperă de loc, căci își cunoscea greșela. Elu merse la piratul prins și-lu întrebă, că unde obișnuiesc camarazi să vinde robii prinși? Aosta îi spuse, că de regulă ei totă la tērgul din orașul Balzora își vëndă oștita marfă și că de presentă erăși acolo mērgu, fiindă peste trei zile deschiderea băloului de robe.

— Așa-dăr în Balzora?!

— Da, în orașul Balzora, dîșe piratul oftănd, er Mustafa se rănturnă acasă, înșelă calul și, după ce se vedu ou tote cele de lipsă, voia să plece. Atunci tatăl seu își călcă și elu pe inimă și-i trimise o pungă de galbin

cele întemplate, începă a plânge dureros, vedend-și feroice și mîngăirea bătrănețelor sale perduto. Unica lui fiică, buna Fatima, răpită de pirați, cea să fie mînșată la tērguri ou vită, și vëndută ou marfă atătu de deșoitore! Ah, această era grozav!

Mustafa trebuia să îndure cele mai grozave chinuri, nu numai că prin negrijirea sa a dus în pericol pe iubita-i soră, dăr a rămasă fără alēsa inimii sale, — căci Zorodaia era amanta lui.

Cașid însă era omă hotărîtă. După ce se mai reoulesc din prima șguduitură a soirei, chișmă la sine pe Mustafa și-i dîșe ou voce amară și desperat:

— Prin negliobia ta am perduto eu feroice și liniștea bătrănețelor mele. Mērg, perdete din ochii mei să nu te mai vedu! Blășemul meu asupra ta și a urmașilor tēi! Numai atunci te voi ierta, cănd imi vei aduce îndărăt pe Fatima!

Mustafa nu se aștepta la asta, pen-

neobosită pentru dânsul, și totuși pentru dânsul.

Da, meritosă părinte al publicisticii române transilvane, prin scrierile Tale, prin luptele și suferințele Tale, prin caracterul Tău de antioacă modestă, simplitate și probitate, prin viața Ta devotată poporului Tău ca și familiei Tale, Tu Ți-ai asigurat un loc de onoare în inima poporului român, și în sfera vieții Tale puteai dice, ca poetul străbun: „Exegi monumentum aere perennius!” Căci în adevărul mai tare, decât bronzul e monumentul, care oineva și-lu scie ridica în inima poporului său; și Tu ești unul din acei fericiți!

Primește d-er, adormită întru fericeie părinte al nostru, primește prin rostul meu adanca mulțămire a Asociațiunii transilvane pentru nobilele sacrificii, ce dela începutul ei până la sfârșitul Tău ai adus pe altarul celui curat ridicat de densa literaturii și culturii poporului român. Partea mortală a ființei Tale odihnească cu pace în sinul pământului; er sufletul Tău afle răsplată nisuițelor și faptelor sale pe plaiurile fericeie eterne, implorându-grățiile cerului asupra poporului Tău deapurerea iubită de tine și deapurerea iubitorilor.

Odihnește în pace!

Fia memoria Ta într-un binecuvântare!

Fia sufletul Tău într-un fericeie!

SCRILE ȚILEI.

— 1 (13) Maiu.

„Episcopu maghiaro-fagă”. Sub acestu titlu „Budapesti Hirrap” publică un articolu foarte vehement în contra Episcopului *Meñianu* dela Arad, care s'ar fi ridicat „în potriua propunerii limbei maghiare în școlile greco-orientale” române. După espunerile foi ungueresce, lucrul ar sta așa: În adunarea din urmă a comitatului Bichișu a venit vorba despre școla română gr. or. din Chitichaz, sustiindu-se, că în acea școlă învâțământul în general ar fi neglijat și că limba maghiară nu s'ar propune de loc. Comitetul comitatensu a hotărât în urma acăsta, ca *invâțătorii români gr. or. din Chitichaz să fie trasi în cercetare disciplinară, er nepatriotică eforia scolară să fi admoniată*, deoarece se dice, că la indemnul ei direct ar fi delaturat invâțătorii din Chitichaz propunerea limbei maghiare. Indată ce „episcopul valach dela Arad”, a înțeleșt despre acăsta, a înaintat la ministrul de instrucțiune publică un protest, despre care foia unguerescă spune, că e plin de cele mai aspre espresii anti-maghiare, vorbindu se în acelu protestu totu numai despre „incălcarea dreptului și dreptății” și numindu-se „ne mai pomenită” procederea autorităților ungueresce față cu școla română din Chitichaz. Mai spune foia unguerescă, că de-

odată cu înaintarea numitului protestu din partea Episcopului, și-a făcut și inspectorul unguerescu de școle, Bányai István, observațiile sale, în cari arată, că „școla din Chitichaz ar fi meritată de multă să fi închisă cu totul”. — De sigur și aici avem de-a face cu vre-o miserabilă uneltire de maghiarisare, care a făcut de lipsă intervenirea Episcopului. E vorba er de existența unei școle române. Să sperăm, că Românii din Chitichaz vor fi destul de energici spre a-o apăra și sustine!

—x—

Banii cei noi. Dela 1 Iunie intră în cursu piesele mărante de bani noi. Cărturarii noștri de pela sate ar face bine, ca îndată ce își vor procura asemenea piese de bani, să le arate poporului deslușind și felul cum se socotesc. Prefacerea banilor vechi în bani noi este foarte ușor: 1 oruceri face 2 bani, 10 crucerii 20 bani, 100 bani 50 cr., sau o coronă, și așa mai departe. În chipul acesta oamenii vor fi scutiți de înșelătorii, cari se vor încerca să tragă folosul din nesciința lor. Se amintesc totodată, că cu sfârșitul lunii Maiu, iesu din cursu piesele de argintu de 2 fl. (nu de 1 fl. precum se anunțase greșit) și cele de 25 cr. (1/4 fl.). Câtă de curând se vor scote și piesele de câte 4 cr., ordinațiunea însă de scoterea acestora din valoare, n'a spărat până acum.

—x—

Congresul panslavist. Ună mare congres panslavist e convocat pentru ziua de 12 Maiu la v. Petersburg, cu ocazia serbării de 25 de ani a societății panslaviste „Blagotvorlijne”. Tote țările slave vor trimite numeroșe deputați. În congresu vor fi discutate pe larg ultimele evenimente politice din Serbia și Bulgaria. Contele Ignatieff și profesorul Lamansky vor vorbi despre scopul societății și vor da socotă de progresul, pe care ea l'a sârșit în acestu pătărâ de secolu. Până acum au răspuns la invitația aranjată de congresul peste 3000 de Slavi.

—x—

Secția Mehedinti a Ligei pentru unitatea culturală a tuturor Românilor a decis să organizeze mari serbări populare pentru mărirea fondului său, în zilele de 15, 16 și 17 Maiu a. c. în grădina publică din T-Severin.

—x—

Milo pe scena teatrului din București. Cetim în „Românul” dela 3 Maiu: Aseră s'a dat la teatrul Maicanu piesa „Cucóna Chirița la Carantină” de d-lu Matei Milo în beneficiul acestuia. Un public numeros și ales a asistat la acăstă reprezentație, ținendu să și manifeste simpatia sa cătră cel mai fruntaș și mai vechiu artistu al scenei noastre naționale. Bătrânul Milo încercat de ani, apar în rolul cucóni Chirița salutată de aplause furtunose

și era un spectacol plăcut a vedea pe valorosul artistu la sfârșitul carierei sale, regăsind momente de tinerețe la focul rampei. Cine a putut ore uita pe vestitul Barbu Lătaru, pe Ovreiul habotnicu din „Lipitorile satului”, și atâtea alte fericeite creațiuni pe cari le-a dat la ivăla distinsul artistu? Ele vor rămâne pururea vii în memoria tuturor. Nimena altul afară de dânsul nu ne-a dat tipul mahalagiiceii, a femeii parvenite, și în general acela al tuturor celorlalte soluri de femei. Asemenea el a excelat mai bine ca oricine în a imita tipurile diverselor naționalități, ca Greci, Bulgari, Evrei etc. În fine cortina cădu în mijlocul ovațiilor entusiaste și a strigătelor de: „trăiască Milo.”

—x—

Foc. Din Sudriașu ni-se scie, că un foc mare a prefăcut în cenușă casa locuitorului de acolo, Vasilu Petrică, împreună cu toate clădirile economice și cu totu ce era în casă. I-au ars totodată trei boi și o vacă. Victima flacărilor a cădu și un fiu al proprietarului, cu numele Tóderu, care fiindu greu rănit, muri după câte-va zile de suferință. Paguba se socotesc în 3325 fl.

—x—

Clubul lucrătorilor brașoveni invită la producțiunea și petrecerea colegială, ce o va aranja Duminecu în 21 Maiu s. n. 1893, în sala Hotelului „Union”. Producțiunea constă din piese teatrale, soluri, coruri pentru bărbați și amestecate în limba română, germană și maghiară. Prețul intrării de persoană 50 cr. Inceputul la 1/28 ore sara.

—x—

Musică pe alea de jos. Musica orășenească va cănta Luni în 15 l. c. pe alea de jos din locu, încependu dela 5 ore sara.

—x—

Concertu. Duminecu în 14 l. c. musica regim. de inf. ces. reg. din locu br. de Schönteld nr. 82, va da concertu la mese în sala otelului Nr. 1. Intra piesele alese ale programului se va afla și marele putpuriu agreat de public: „O călătorie musicală împrejurul pământului” de Schögel. Inceputul la 8 1/2 ore. Intra 30 cr.

—x—

Concertu alu muzicii orășenești. Duminecu în 14 l. c. va da în Hotelul Europa musica orășenească un concertu o'unu programu foarte interesant. Se va executa între altele: Ouvertură din opera „O mirisă vëndută” de Smetana; Mare fantasiă din opera „Cavaleria rusticana” de Mascagni; „Te inbesu nu mă uita” de Cavadi ș. a. Acestu interesant concertu va fi pote cel din urmă datu în sală închisă.

—x—

Societatea filarmonică. Luni în 15 l. c. va fi sara la 8 ore o probă generală.

Se va executa a II-a Symphonă, cele dintău trei propoziții de Beethoven și Hungaria de Liszt.

—x—

Cununia și logodnă. D-lu Dimitrie Platoșu din Săcele și dra Maria Eremia din Turcheșu, se vor cununa la 2 (21) Maiu c. în biserica S-lui Ioan din Turcheșu. — D-lu Constantin Georgescu-Dêrstaru s'a logodit cu dra Maria Vasilescu din Bucurescu.

Dorim fericeie tinerelor părechii!

—x—

NECROLOG. Gavrilu Buda, fostu locuitoru și primaru al opidului Șomouta-mare, a rēposat la 8 Maiu n. c. în etate de 44 ani. — Fia-i țarina ușor!

Vremuri grele.

Mehisoru, Maiu 1893.

Onorată Redacțiune! Cuprinsu de ingrijire de sorțe și viitorul nostru, iau pena în mână pentru a vă scrie aceste șire. Suntem în luna lui Maiu într'alt 8 lea și pe când sedu la masă să vă scriu, fulgii de nea pică afară ca în luna lui Decemvre, er omătul în urma ninsorei neinterupte din ziua de Săngeorgiu (5 Maiu n.) ajunge la înălțimea de unu metru.

Pe când mai în zilele trecute noi economii sperăm, că barem în luna lui Maiu se va întorce vremea mai spre bine și vom scăpa de atăta ingrijire pentru nutrețul vitelor, astăci suntem siliți a alerga erași cu sâniile în pădure după lemne, și cu cine te întâlnești în sat, și-se plânge că-i moru vitele de fome, neavendu ce le da de mâncare.

D-er nu numai pentru vite suntem ingrijați, oi și pentru noi înșine. În urma iernei lungi, sămănturile de tōmnă au perit mai de tot, er cele de primăveră (oucuruzul) fiind sămănat și incolțit, ce se va alege de el sub nea?

Baremi de-ar da bunul Dumnezeu, ca nea, care a picat acum, să se topească fără de-a îngheța, căci la casul contrar vom ajunge la cea mai mare miserie.

În aceste părți muntose, ierna de obsce ține multu, d-er ca cea de estu timpu, nici un bătrân din sat n'a mai pomenit. Spun bătrânii, că câteodată a nins și în luna lui Maiu, d-er cel puțin erau toate verșii și era ierba pentru vite, astăci însă ne aflăm ca și în luna lui Faur, câmpul este parlit, er arborii stau goli de frunze și flori, cu capetele înălțate cătră ceru, încât și se pare, că și dēșii ar implora mila lui Dumnezeu asupra lor și a noastră! Nu sciu în alte părți ale țerei ce timpu va fi amblându, d-er de va fi totu așa, atunci vai de noi! Oamenii se temu de fomete.

Unu meșoreanu.

ca să aibă pe drum. Mustafa cu lacrimi în ochi își luă rămasu bun dela casa părintescă și apoi eși din orașul Acaraba și se perdă pe drum spre Balzora.

Elu trebuia să călătorească șese zile, ziua-nôptea, ca să ajungă a șesoa di în orașul Balzora. Spera însă, că va ajunge pe ușor, fiindu-i calul bine ales și merindea puțină și ușor.

După ce călătorise două zile, ziua-nôptea necurmat, a treia di sara ajunse pe drum printr'o pădure. Aici de-odată ilu atacă o bandă de hoși, dintre cari unul sări să-l tragă jos de pe cal. Mustafa scia, că acești hoși mai ou sēmă pentru cal și pentru banii ilu atacă, er nu pentru sērmana-i vieții; vedendu elu apoi, că ei sunt mulți și bine înarmați, se predede de bună voie. Bandiții ou o funie grōsă îi legară picioarele pe sub pântecile calului unul de altul, îi luară calul de căpăstru și încungiurându-l în cercu, porniră în tăcere pe drumul din pădure.

Mustafa se găsia aprōpe desperat. Bandiții mergeau în tropu și părea, că au o grabă mare.

II Marinimosul Orbașan.

Mustafa er fi suferit liniștitu acăstă nouă plagă a sorții, în care vedea împlinirea blăstămului părintesc. Când se gândia însă, că acum, după ce a cădu însu și prinsu, nu mai pote avē nici o speranță de a mântui pe fete, ilu cutremurau fiori.

Mustafa și ou mușii săi prigonitori mersese vre-o oră și jumătate pe drum; în urmă ajunseră la o vâlcea prin pădure și ei se îndreptară spre fundul acestei vâlceie lăsându drumul la stanga. Vâlcea era încungiurată de ambe părțile ou pădure și asterntă cu un covor verde de ierba, prin care șerpuia un părașu cristalin, ce curgea în murmur peste petricelele albe, ca totu atâtea măgele de marmoră. Ce pajiște, ce locuri înocântătoare, peste cari rēșfrân-

gându-se lumina lunii, părea că le dice călătorilor: odihniți aici!

Peste puțin timp ei părăsiră vâlcea, luându drumul la dreapta, unde într'o speluncă erau vre-o 15—16 corturi, de ai căror pociumbi erau legate cămile și cai frumoși arabesci, cari primiră ou un nechiez linu pe noii sosiți. Din unu cortu mai mare ca celelalte se audia un canteu acompaiat de o ghtară, un canteu frumos, legănat în tăcerea codrului.

Mustafa își cugeta, că acești omeni, cari și-au găsit o asemenea patrie romantică, nu pot fi atătu de nemiloși ou elu, ca să-i ia vieța, și de aceea încep a se liniști și a merge mai ou bărbăția pe urma bandiților, cari ajungendu înaintea cortului celui mai mare, îi deslegară picioarele și-i făcură semn să se dea jos de pe cal, apoi ilu conduseră trei bandiți în cortu.

Cortul era împodobit frumos. De toate părțile atărau cele mai scumpe

țesături, brodate ou firu de aur, și multe obiecte nestimate erau așternute privrei, cărora în palata unui vodă li-ar fi statu foarte bine; aici însă în splendidul cortu alu bandiților nu era greu de aghici, că toate acestea trebuie să fi lucruri furate.

În cortu era unu tron, împodobit cu cunni aurite și ghintuit cu petrii scumpe, er pe tron se sedea unu piticu bătrân forte, micu de statură, d-er cu un cap mare, ou niște ochi roșii de pardoși. Trăsurile feței lui îi trădau inima de tigr, ce-o avea, și din privirile lui se vedea sufletul său cel negru și gândul lui infernal. Deși piticul își da aeru cavalerescu, totuși Mustafa gaci în gândul său, că nu pe sēma acelei ciume de om e construitu cortul acesta, — er vorbele bandiților păreau a adeveri gândul lui Mustafa.

— Unde e Tare? întrebă unul dintre bandiți adresându-se la piticu cu vorbe aspre.

Sciri telegrafice.

Budapesta. 13 Maiu. Camera deputaților a decis, ca la desvélirea monumentului honvedilor să trimită o deputațiune în frunte cu președintele, spre a depune o corónă pe monument.

Arta de a trăi.

După *Stugau*, de *Camilla B.*
(Fine.)

Concluziune.

Cel ce voiesce cu totă serioșitatea să-și emancipeze ceea ce e mai important pentru el: *fericirea lui internă*, de capriciile proprii și străine și de jocul întâmplărei; cel ce nu voiesce să se lase a fi forțat de curentul vieții, ca și o frunză vesteșită, pe care vântul de toamnă a aruncat-o în apă, ci vré să fiă un înotător și faurul fericirii sale proprii, — acela să începă mai întâiu cu acestea:

1) *A-și da contul într-o oră neconturbată prin nimic și a-și face o consemnare a celor mai principale piedeci ale fericirii sale.*

2) *A scote la locu întâiu aceea, ce consideră el a fi cel mai de căpetenie conturbător al fericirii sale, și a înșira apoi pe celelalte după rangul însemnătății lor.*

După acesta să-și concentreze atențiunea sa în prima linie asupra delaturării piedecii celei dintăiu și mai puternice, lăsându de-ocamdată pe celelalte neobservate.

E bine, decât cineva începe noua ordine de viață cu o di importantă, d. e. la ziua născerei său onomastică, cu o srbătoare bisericescă mai însemnată, ca Pascile, Rusaliile, Crăciunul ș. a., sau la anul nou. Cu cât mai mare însemnatate dăm acelei zile, cu cât o considerăm ca pe un arătător de drum mai însemnat cu atât mai bine.

Motivele sunt ușor de înțeles. Cel ce nu trăiesce orbesce de pe o di pe alta, acela în astfel de zile se află totdeauna într-o dispozițiune mai înălțată și srbătorescă. Ceea ce începem atunci, o începem cu energiă mai multă și ne amintim mai lesne propunerile noastre, decât acelea sunt ficate mnemotehnice prin momente calendaristice, ori în alt mod isbitor. Baronul *Hammer Purgstall*, renumitul orientalist, își începea lucrările sale literare mai mari totdeauna în zile ca cele mai sus amintite, și tenacitatea lui admirabilă în lucrările sale, de sigur în parte a avut să o mulțămescă unor astfel de espediente. Și alți mulți au mai făcut această experiență, între cari și scriitorul acestora.

Decă am început odată cura sufletescă, apoi întregul nostru orgoliu viril se fi îndreptat spre aceea, de a ajunge stăpân pe obiectul propusului nostru. Nu numai pentru-o și în jocu nemijlocit fericirea noastră, ci pentru-o

prin acesta ne întărim puterea noastră de voință, dela care depinde atât de mult realizarea aspirațiilor noastre.

Tenacitatea, perseveranța, energia sunt totu atâtea manifestări ale puterii de voință. Celui ce-i lipsesc perseveranța și energia, acela totdeauna e un caracter slab, ori care ar fi celelalte calități escelente, ce le are. Prima problemă a educațiunei de sine spre fericire consistă în a-și întări forța voinței: pentru-o, precum observă *Feuchtersleben*, în dietetica sufletului: *voința poate fi învățată. Și fericirea poate fi învățată, pentru-o fericirea e putere.* Cel ce se simte nefericit în durată lungă, acela totdeauna e un slabănog efemeiat.

Din două motive deci trebuie să ne dăm silință a rămâne fideli propunerilor noastre: odată pentru scopul, care e obiectul propusului nostru, și apoi pentru exercitarea forței noastre de voință, care e în legătură cu acela. Voința însă nu poate fi exercitată pe altă cale, decât prin aceea, că cineva se ține de propunerile sale. *Mirabeau* a spus: „*nimic nu-i e imposibil unui om, care voiesce ceva cu consecvență și constanță.*”

Aci e punctul săltător: nu e de ajuns a sci ceea ce voim, ci și aceea, cum trebuie să voim. Natura noastră e atât de slabă, virtutea noastră depinde atât de mult dela dispozițiunea noastră momentană, dela capriciile noastre, dela referințe esteriore, încât numai cu forța singură nu ajungem la nimic: puterea voinței noastre trebuie să mai fiă condusă și prin prudență; trebuie să fim astuți față cu noi înși-ne.

E consultă a nu continua prea mult cu unul și același exercițiu, pentru-o se poate întâmpla, ca atențiunea să se înmoe și zelul pentru lucru să se răcescă. Arta de a fi vesel în viață nu se învață într-o singură di. Se receră multe și încordări atenuate, până ce ajungem în ea la oșe-care desteritate. Norocul esternă poate să ne vină, ca și în somn, prin o întâmplare favorabilă, dar *fericirea internă* trebuie cucerită pasu de pasu dela defectele noastre de temperament și relele îndatinări.

O spunem acesta din capul locului, pentru ca cei ce vor să întreprindă cura lor sufletescă după indigările date în capitolele de mai înainte, să fiă preparați la încordări perseverante și să nu se descurajeză, decât pași cei dintăiu nu-i vor duce îndată așa departe, precum se așteptau dela primul lor avânt infocat. Putem însă promite fiă-căruia, că decât va urma cu ore-care tenacitate metoda noastră peste un an și o di se va simți că e cu totul alt om și că negrul *pesimism*, care-i amărea zilele și-i răpa somnul nopții, a dispărut, făcându locu unei *mulțămiri temperate și senine*, care e departe de acel *optimism* păcătos, afectat și ipocrit, care te duce cu ochii închiși drept spre marginea abisului.

Mijlocul între optimism și pesimism e *echilibrul sufletesc*, pe care ni-l putem câștiga prin arta de a trăi în lume cu noi înși-ne și cu ceilalți omeni, după preceptele bunului simț și al bunei cuvințe, cuprins în maxima conducătoare a creștinismului atât de puțin și neconsecvent practicat, adică:

Ce ție nu-ți place, altuia nu face!

Timpul e ban.

Acăsta este o frumoasă pildă isvorită din mintea ageră și întreprindătoare a Englesului. Ea e primită a di și de celelalte popore din lume, der durere, că de prea puțin este urmată și implinită.

Folosirea cu înțelepciune a timpului este calea cea mai sigură, care duce la înavățire, la bunăstare. Acăsta o scieau și strămoșii noștri destul de bine. De aci dicătoarele: „*Cine se scoldă de dimineță face mai multă trebă 'n piță.*” „*Cine mișcă, totu mai pișcă, cine șede, cода-i cade.*” „*Cine mănecă, nu întunecă.*” ș. a. m.

Pilda seu dicătoare de sus se poate întorce și așa: „*Banul e timp.*” Decă statul cere dela supușii săi: bani, lucru seu natural, ori fabricate, este totu una. Der când statul cere numai bani dela ei, așteptă, și ei trebuie să întrebunțeze timpul în chipul cel mai înțelept, ca să potă câștiga pe cale cinstită suma ce se cere, în aceeași vreme să potă agonisi atăta pentru ei, ca să-și potă întâmpina cu înlesnire trebuințele zilnice și astfel și ei să potă trăi cinstit și să înainteze în bunăstare. Acăsta cu atât mai vartos trebuie să o facă omeni a di, când lumea e atât de șirătă, de prefăcută și de lacomă.

De nu întrebunțezi timpul cum se cade, ai pierdut o sumă de bani; în locu să înaintezi, dai înderăt ca racul.

Der pilda de sus am pute-o schimba și așa, fără a-și pierde ceva din preț: *Timpul e noroc.* Cel ce întrebunțează bine timpul, are noroc, și încă sigur. Atunci se adevărește altă dicătoare, care sună așa: „*Omul este faurul norocului seu.*” Când se întâmplă întorsu câte-odată, ca norocul să fiă faurul omului, acela se numesce *noroc orb* și pe acesta nu ne putem întemeia nici-odată. Rari sunt astfel de întâmplări, și omul, care așteptă să-i pice pui fripti în gură, seu să-i via norocul numai așa de-a gata, fără a munci, se află în primejdia de a muri de fome.

Timpul e ca și o apă mare,

intinsă. În apa acăsta omeni umblă, unii cu lunții, alții cu corăbii, alții cu vapore, fiă-care după cum le dă mâna. Decă nu-și îngrijesce fiă-care de vasul, în care se află valurile, și furtunile, ce se nascu pe apă, în totu minutul flă amenință de a-i răsturna vasul și a-l înghiți în undele sale.

„*Abate Petre*”, dise Christosul lui Petru, când se afla în primejdia de a se ineca. Aceste două vorbe simple și nevinovate cuprind multă, multă învățatură. Ele se repetă la urechia fiă-cărui om. *Abate omule*, că de nu, te îneci în undele timpului. Abate, te străduesce și-ți agonisesc cele de lipsă, ca să poți trăi.

Dicătoare, care se aude zilnic din gură în gură, că *tempurile sunt forte grele și e greu de trăit în ele, este prea adevărată.* Da, tempurile sunt grele pentru cei ușori de minte; ele apasă ca plumbul asupra lor și-i strivescu fără milă, că timpul n'are milă.

Da, tempurile sunt nespuse de grele pentru leneși și derbedei, cari stau pe gânduri și oftază așteptându tempuri mai bune. O, pentru ei nu voru fi nici-odată bune, dimpotrivă, tirane, dușmane, grele și neîndurate! Nicăiri nu voru afla scăpare, decât în fundul mormântului, asilul de scăpare al tuturor. Durerea, suferința și suspinul voru fi soții lor nedăspărțiți aici în valea plângerilor.

Abateți leneșilor și derbedeilor, și nu vă mai totu plângeți, că tempurile sunt grele! Pentru omul harnic, lucrător și păstrător, timpul e ban, timpul e noroc, timpul e comoră nesecată de bogății. Exploatați cu harnici și înțelepciune acăsta comoră nesecată și veți afla alinarea durerilor voste, veți găsi îndestulirea, pacea și fericirea voste!

I. Dariu.

HIGIENA.

(Fine.)

Cari sunt causele officei?

Oftica atacă mai cu semă omeni între 18 și 30 ani; mai mult pe femeie, decât pe bărbat. Ea se moștenește de obicei dela părinți, prin urmare copiii dela părinți atacați trebuie să fiă forte bine îngrijiți de tempuri și încungiurați de cele mai amănunțite precauțiuni igienice. Pe lângă moștenire, trebuie să mai punem ca pricină a boleii *lipsa de aer curat și de hrană bună*, două cause cari pot aduce oftică chiar și la persoanele, cari n'au moștenit-o dela părinți.

— Elu este la vânătoarea cea mică — răspuse piticul încreșind din frunte — der înainte de ce ar fi plecat, m'a inpuțernicit pe mine să-i ținu loculu.

— Destul de nesocotit a lucratu vătavulu atunci — dise banditul făcendu din capu, — căci în grabă trebuie să scim: să moră acestu căne — arătându spre prizonieru — seu să-l schimbăm cu aur. Acăsta mai bine o soie Tarele, decât tine!

Piticulu se ridică atunci măestosu și întindendu-se la urechia banditului îi șopti ceva. Lui adică i-ar fi prea plăcut să-și indrepte apa la moră, auzindu de ban, der banditul nu intră în vorbă cu el, ci îl impinse la o parte mănoșu potopu. Ticălosulu bătrănu începă atunci a injura și a face o gură încată să mai veți, der nici bandiții nu-i rămăneau dator, căci ei încă erau meșteri de a injura. Furia începă de ambe părțile, er

piticul puse mâna pe hangerulu*) ce-l avea la brău, și era gata să se sfărșescă ce s'a început; der în acelu momentu perdău din ușa cortului se dă în două părți și pășescă înăuntru Orboșanu Tarele, vătavulu bandei, un om înalt, frumos, îmbrăcat în haine alese, purtându la brău două hangere și o sabiă lungă la stânga. Privirea-i sigură, ținuta lui nobilă, insuflau respectu și onore supușilor săi. Pe un minut se făcu o tăcere mormentală, — toți steteau ca impietriți.

— Cine e acelu obrasnic, care îndrăsnescă a începe certy în cortulu meu? — Intrebă dănsulu, ficsându cu un ochiu ager pe piticu.

După o pausă lungă veni înaintea vătavului unulu din bandiți, și-i spuse cum și din ce s'a început galeva.

— Când te-am inpuțernicit eu,

*) Hangeru se numesce un felu de cutitu mare, ce-lu portă Turcii la brău.

Harane, ca să-mi fi loțiitorulu meu? — strigă cu o voce detunătoare piticului, care se făcuse acum și mai micu din ce era până aici și fără a dice un cuvânt se terti afară din cortu ca opăritu, er vătavulu se aședă pe tron.

— Etă, aici îți aducem omul, pe care ni-ai poruncit să-l prindem, dise unulu din bandiți, aducendu pe bietulu Mustafa înaintea tronului.

Vătavulu se uită scrutător în ochii lui Mustafa și dise:

— Tu loțiitorulu lui Sulieica! Conștiința sufletului teu îți poate spune, pentru-o stai acum înaintea stăpânului codrilor. Aduți numai aminte, ticălosule pașe... Acum ai ajuns în mâna mea!...

Când auzi Mustafa aceste cuvinte, îndată înțelese, că aici este luat dreptu altulu, deci inghenunchi înaintea lui și dise cu voce dureroasă:

— Oh, stăpânulu meu! Te înșel, amar te înșel, eu sunt un bietu căletor sormanu, care persecutat fiind

de un greu blăstămu, rătăcescu în lume. Nu, eu nici-de-cum nu sunt Muley Pașa, loțiitorulu pe care tu îl cauți!

Cei de față se mirară forte de cuvintele prizonierului, er vătavulu îi dise:

— Inzadaru te fățaresci, căne, căci am eu omeni, cari bine te cunosc, și diseudu acestea, demandă să vină Sulieima înăuntru.

Atunci apără o femeie bătrănu, care la întrebarea, decât cunosc ea pe prizonieru, răspuse: „Da, îl cunosc bine și juru pe barba lui Mohamedu, că acesta e loțiitorulu lui Sulieica, Muley-pașa.

Destulu se rugă sermanulu Mustafa să-l lase în pace, că-i nevinovat. Bandiții țineau una, că elu e Mulei-pașa, pe care hoții aveau mare mâniă. De aceea Orboșanu porunci să-l lege și până în ziua următoare să-l ținu legat, er atunci să-l acate de coda unui armăsar și să-i dea drumulu prin codru, ca să-l isbescă de toți copacii până va muri.

Judecata era acum făcută și bandi-

Éta pentru ce această bolă crudă se vede mai des în orașe, în pușcării, în casarme, în pensiune, internate și în toate locurile, unde se află îngrămădiri de oameni, cari respiră un aer mărginit și stricat, cari trăiesc în case mici, umede și reci, aerisite rău, lipsite de rațele sôrelui, și la ômenii, cari se hrănesc rău și nu de ajuns, după cum ar trebui în vederea muncii la care sunt supuși. Din 100 de sêraci s'a constatat că mai bine de 30 mor de atac, pe câtă vreme dintr'o sută de bogați nu mor decât 3.

Sunt unele bôle vechi, cari sleiesc puterile omului prin durata lor cea lungă, prin durerile ce i pricinuesc și-lu chinuesc astufel până ce-lu dau în atac, cum sunt: scrofula, beția (alcoolismul), bôlele mēduvei spinărei, diabetul, reumatismul și altele.

În resumat, ofica are două obârșii mari: aplecarea spre atac prin moștenire pe de o parte, și pe de altă parte slăbiciunea, sêrăcia organismului pricinuită ori de lipsa de aer și de hrană, ori de alte bôle, de cari a suferit omul mai înainte. Sub aceste influențe bôla izbucnesce acum fără nici o altă pricină bine-cuvântată, chiar în urma unei răceli, care provôcă un guturaiu, dăr care la un om sănătos n'ar avé nici o urmare îngrijitoare, pe câtă vreme la un om aplecat spre atac pôte să aibă urmările cele mai triste.

Tratamentul (îngrijirea.)

Cum că ofica se pôte vindeca, nu mai rămâne nici o îndoială. Acesta se pôte vedé adese-ori mai ales în spitale, unde doctorii au prilejul de a întelni la autopsia casurii de ofică vindecată de mai mulți ani, și persoanele respective murind în urma altor bôle. Dăr această vindecare a făcutu'o natura, ér nici de câtă meșteșugul doctoricesc. Un doctor învățat franceș, Laenec, susținea pe la începutul acestui véc, că medicina n'a găsit încă mijlocul de a vindeca atacul. Același lucru se pôte dice și astăzi, căci nici până astăzi nu s'a găsit doctoria, care să vindece această bolă nemilosă. Cu toate acestea, nu i mai puțin adevărat, că sunt exemple de oficoși vindecați și ameliorați în așa măsură, încât se pôte duce o viață obișnuită un mare număr de ani, ascultând numai unele porunci igienice.

Igiena ocupă în tratamentul oficeii locul întâiu, mai cu sémă aerul și hrana, cari trebuie să ne atragă deosebită băgare de sémă.

Dacă un copil s'a născut din

parinți oficoși, trebuie să-l crescem în aer curat, la razele sôrelui, să-l întărim în contra frigului, să-i dezvoltăm mușchii prin mișcare și gimnastică. Dezvoltarea inteligenței se o lăsăm pentru mai târziu, și pentru moment trebuie să ne ocupăm numai de dezvoltarea corpului. Să ocolim toate cauzele de răcire și de guturaiu, să nu esă afară din casă prea de dimineață, nici să se plimbe până seara târziu.

Dacă un tineru este amenințat de atac, nu printr'o aplecare din moștenire, ci printr'o slăbiciune ôrecare, din nascere și câștigată mai târziu, trebuie să-l punem în aceleleași împrejurări; punându-l, pentru ca să se întărească, să facă spălături reci și duși reci în toate zilele, să facă mișcare și să nu se închidă într'o locuință, unde aerul este stricat. Vêra să-l trimitem la munte, unde aerul este curat, oxigenat și dătător de putere.

Dacă ofica s'a ivit, a izbucnit, trebuie să-l trimitem într'o localitate unde căldura aerului este neschimbăciosă și dulce. Pentru cei bogați se recomandă: Madera, Pau, Amélie-les-Bains, Menton, Niza, Igeria, cari sunt locurile cele mai bune contra acestei bôle. Dacă bolnavul are fierbințel mari, dacă nervii lui sunt întăriți, trebuie să-l depărtăm de mare și să-l trimitem spre munte.

Hrana trebuie cârmuită înțelpeșce. Când mistuirea se face bine când ofica este numai pe cale de a veni și este la începutul ei chiar, vom recomanda carnea roșie sângerândă, friptă la frigare, ouăle, peștii, laptele în măsură mare, vinurile vechi și tar. Mai târziu, când pofa de mâncare lipsește, când urdinarea și vârsăturile sunt dese, vom recomanda totu lăpturile, însă numai putem să-i dăm carne, ci numai extractele de carne, și făinoșele, ori îl vom hrăni introducându-i în stomac cu ajutorul unei sonde (esofagiene) lichide hrănitore, adică bulion și lapte cu câte un ou și două, sau cu carne tocată.

După aceste vinu totu felul de doctorii de spișerie, ca să nu mai vorbim și de cele băbesci, și cari sunt foarte numeroase și din cari vom pomeni câte-va. Acestea sunt: ungerile cu tinctură de iod și vesicătorile adesea repetate pe spate și piept; apă de laur-cireș, siropul diacod și de codeină, preparatele de afion, și beladona (mătrăgună) pentru a potoli tusa; gudronul pentru a înpușina flegma când este prea multă, și pastile

de kermes și de ipeca, pentru a înlesni flegma când este grosă și greu de dat afară; bismutul și laudanul în contra urdinării; beăturile amare, beăturile gazoase, șampania, apa de seltz pentru a așta apetitul și a opri vârsăturile; chinina și digitala contra fierbințelii.

Pentru bolnavii, cari n'au fierbințel mare, nici întărire mare de nervi, și cari au mijloce bănesci, le recomandăm să se ducă vara la Bourboule, Mont-Dore. Royat etc.

La țera se întrebunțeză în contra tusei ferturile și celiurile făcute din mușchii de copaci, din iederă, din nalbă, etc.

În toate formele și toate gradele oficeii se recomandă foarte multu untura de pește, singură și împreună cu creosot, și care dă rezultate bune. Bolnavilor, cari nu pot lua cu nici un preț untură de pește, le vom recomanda fosfatul de calce, 4 grame pe zi, și preparatele arsenicale.

E știut astăzi, că ofica este produsă de microbi. Pentru a omori acești microbi din bojoci, vom recomanda bolnavilor să respire și să facă inhalații cu aburi de grudoș, de eucalipt, de esență de brad, de creosot, de acid fluorhidric etc. Aceste inhalații se fac de mai multe ori pe zi, urmându în același timp și cu celelalte lecuri pomenite mai sus și cari i se vor recomanda de doctor, după prescripțiunile științei.

(Apêrătorul Sănătății.)

Dr. V. BIANU.

ECONOMIA

Tractarea altoilor în anul întâiu și alu doilea.

(Fine.)

În primăvera a doua, adică când sunt altoii de un an, îi plivim bine; de nu au pârșei, le punem crenguțele, ce ni-se par prea multe, le ciuntăm, băgându de sémă, ca să facem tăietura câtă se pôte de mică și aceea o ungem cu alifă, ca cu atât mai lesne să vindecă. Acum putem depărta legătorile altoilor cu totul, ér rana, de nu-i de totu vindecată, o ungem cu alifă.

Acum formăm și trunchiul fiitorului pom, care lucru se face așa: crenguța nobilă prinsă și vindecată o ciuntăm de-asupra unui mugure, ce vedem că e mai puternic, și care vedem că merge oblu'n sus; din el s'a forma o crenguță, ce va merge în sus ôblă, care va fi cu timpul trunchiul pomului, vindecată bine din pământ până la corónă. De crenguța aceea avem grijă deosebită, o legăm lângă pârșel, ca să crească ôblă, și de vedem că pe ea se ivesc crenguțe — acelea le totu ciuntăm cu bricéga, dăr nu chiar de lângă trunchiu, ci lăsăm din crenguța ca de două degete lângă el, care dă frunze. Frunzele de pe ea nu-le despoiem, că acele îi servesc ca organe cu cari își trage nutrețul din aer. Săpatul și plivitul se nu-lu uităm nici acum ca e de mare folos. Urmându astu-fel, vom vedé că pomii ni-se dezvoltă frumos și se îngroșă proporționat.

Când trunchiul a ajuns la înălțimea recerută, cam de un stat de om, atunci și formăm corónă.

Corónă se formeză așa: tăiem toate crenguțele de pe tulpină frumos și ranele le ungem cu ali-

fiă, ér chiar în vîrf lăsăm 3—4, pe cari încă le ciungărim frumos, ca să rămân pe o formă de lungi, cam câte cu 4—5 muguri. La ciuntatul crengilor acestora din vîrf, cari voru forma corónă pomului, trebuie ér să băgăm de sémă, ca sub tăietură să rămân un mugure și adică în aceea parte, încătrău vomu să avem o crengă nouă, știut fiind, că din mugurele ce-lu lăsăm mai la vîrf, crenguța va eși.

Să nu uităm însă un lucru: pomu în adevăr frumos și sănătos este numai cel cu o unică trupină și aceea cu o corónă constătoare din 3—5 crengi; deci trunchiul cu furcă nu-i vom suferi, ci una din cele 2 crengi, cea mai debilă, o vom tăia fără cruțare și pe cea rămasă vom sili-o să facă corónă frumoasă.

Cui îi e milă de pom, ne ciuntându-i când cere trebuința, nu va avé în veci pom frumos. Ciuntăm și ungem cu alifă și pomul se imputeresce. Ba de băgăm de sémă, că pomii rămân subțirei, îi ciuntăm foarte scurt, ca să se imputerescă, că cu cât voru fi mai scurți cu atât voru primi mai multu nutreț, și voru prinde mai iute la putere. Crengile din corónă încă se ciuntă nișel în totă primăvera, până devin destul de puternice și se curățesc de crenguțele ce vedem că se încrușeză peste olaltă, ori că se frécă, cum și cele ce mergu totu în lăuntru corónă, ca cu atâta pomii voru fi mai tari.

Un pom e cu corónă cum se cade, când e de înălțimea unui stat de om, trebuie să fiă de gros cam ca o codă de greblă, adică cam ca degetul cel mare al unui om de ai noștri, că a „domnilor“ veți bine sunt mai subțirele. Acela apoi e cu putere și prinde a produce fructe.

Când au ajuns pomii grosimea acestă, sunt de a se muta la locu stabil, unde voru rămân de țigș; până atunci însă îi lăsăm totu în școlă de altu.

Va dice cineva: dăr cum să ținem pomii atâta vreme, 3—4 ani, în școlă de altu, că atunci ar fi prea des?

La această întrebare le răspundem, că e așa și nu-i așa, și étă de ce: Unii pomii se dezvoltă atât de frumos și cresc așa de cu sporiu, încât la doi ani după altoire sunt bun de mutat la locu stabil și astu-fel facu locu celor rămași. Afară de aceea, nu-i silă să-i ținem în școlă de altu mai multu, decâtu vomu; pe cei mai sănătoși, mai frumoși, mai bine desvoltați, îi putem muta îndată în anul alu 2-lea și alu 3-lea, ér pe cei ce se dezvoltă mai anevoi, îi lăsăm mai multu timp.

Cum se întemplă mutarea pomilor la locu stabil, vom vedé mai târziu. Acum să mai recapitulăm cele dice:

În anul întâiu și cei următori, dela altoire și până la mutarea pomilor la locu stabil, avem să grijim de curățenia lor; îi plivim și săpăm de câte-ori au trebuință, îi curățim de crengile netrebite, cum și de omide, de s'ar ivi, și le formăm corónă.

Ceva despre agronomia din anticitate.

Agricultura la Jidovi.

Înainte de a veni Jidovii în Palestina, se ocupau mai multu cu economia de vite și îndată ce s'au aședat în această țera, au devenit agronomi vestiți. Cărțile lor sfinte îi îndemna a lucra pământul, de aceea Jidovii au

ții tocmai voiau să-l scotă pe Mustafa din cort și să-l lege, când étă întră prin ușă alți trei bandiți, cari asemenea aduceau unu prisionier.

— Etă, stăpâne, — diseră ei — aiol îți aducem pe pașă, pe care ni ai poruncit să-l prindem!

La vederea streinului, toți rămaseră încremeniți. Noulu prisionier sémăna atât de tare cu Mustafa, încât mai nu-i pôteu desclui de olaltă. Avea o barbă cevaș mai neagră și colórea feței mai galbue, încol prin nimicu nu se descliniu.

— Și acum, care dintre voi e cel adevărat? Într-bă Orboșanu într'unu târziu, restindu-se cătră ei.

— Dacă ție îți trebuie pe marele pașă Muley, acesta eu sunt! răspuse streinul cu demnitate.

— Așa?... Băeș, luați această scorpiă blăstemată și duceți-o! Măne dimineță voi face eu judecata acestui câne, care-și calcă jurământul!

După ce domnul codrilor dete această poruncă, se întorce cu blândetă spre Mustafa, îi taie funiile, cu cari era legat, și-lu imbiă să ședă pe unu jeț alături cu el. Începură apoi a povesti; Mustafa îi spuse lui Orboșanu cine este el și cum a ajuns aci, îi istorisi toate neșcurile și toate pătaniile lui, ér lui Orboșanu îi se făcu milă de el și-i parea rău, că nevinovatul Mustafa a trebuit să sufere atâtea chinuri din prioina lui. Îi făgădui Orboșanu, că de aci înainte va fi liber și nimicu nu îi se va mai întempla. 'Lu imbiă să se culce și să se odihnescă în casa lui, că apoi în dimineață următoare va pleca spre Balzora și-lu va petrece el însuși până afară din codru.

Mustafa se învoi ér Orboșanu îl pofti la cină și după ce se ospetară amândoi boeresce, Mustafa adormi liniștit în cortul lui Orboșanu.

(Va urma.)

rămasă timp îndelungat ca păstori și agronomi. Bunul principal era împărțit în cele 12 seminții și între singuraticele lor familii; toți trăiau împreună...

sămă, că tusa începe a slăbi până ce în urmă dispăre de totu. Ca plantă nutritivă usturoiul are mare efect asupra înfrumșetării feței și a curățirii sângelui.

MULTE ȘI DE TOATE.

Originea nunților de argintu.

Multe persoane sunt curioase să știe originea ceremoniei nunților de argintu, care se celebrează de regulă după 25 de ani de căsnică.

Un călugăru din Clugny, care a scris cronică interesantă între anii 1000 și 1040, istorisesc următoarele:

Hugues Capet, care a fost regele Franței la 987, vizitându mahalalele Parisului unde avea să reguleze moștenirea unui unchiu al sū, negustor de vite...

Totă acolo și totu în acelu timp se afla și o femeie asemenea harnică; nici ea nu fusese măritată.

Auțându istoria acestor sērmani omeni, Hugues Capet, omu gentil și bun de fire cum rar s'a mai văduțu...

Meritul tău e foarte mare, chiar mai mare decātu al acestui omu, din cauză că statornicia și răbdarea unei femei în robia muncii și a supunerii e mai grea...

De aceea vreau să-ți dau unu premiu și pentru vârsta ta nu pot să-ți ofer decātu o zestre și unu bărbatu. Zestrea e gata; moșiora acēta e a ta de aci înainte...

Maestate! bolborosi țēranul confusū, cum vrei să ne căsătorimū, când avem deja părul argintiu?

Ei bine, rēspunse regele, acēta va fi o nunță de argintu; acum o să vă dau și inelul de logodnă.

Și cu aceste vorbe regele scōse din degetul sū unu inel mare de argintu împodobit cu pietre scumpe...

Cei doi soți plāngeau de emoțiune. Intēplarea asta s'a propagatu cu iuțela fulgerului în tota Franca și a produs atāta entusiasmū...

Etă originea nunților de argintu! Cātu despre nunțile de aurū ele sunt o imitațiune fidelă a celor de argintu la o altă epocă de 25 de ani.

Unu tribunalu somnoroșu.

La tribunalul din Rannes (Franca) se pertracta, intr'una din zilele trecute, unu procesu interesant de divorțu.

Toți jurații erau de față. Interogatorul martorilor se sfērșise; cei 5 acușai, două femei și 3 bărbai, își spususeră numele, locința, starea civilă, etc.

Secretarul se ridică și începe să citēscă cu voce tânguitoare — vorbea cam pe nasu — o acușare pliotisitōre, care de și conținea numai nimicuri...

Când a sfērșitū, s'a minunatū de liniștea adēncă ce domnea în sală.

Elu se uită imprejurul sū și spre marea lui mirare vede, că președintele, judecătorul, procurorul, jurații, martorii, acușai și alți trei amplotiați durmeau somnul domnului.

bucuroș să dormă, ca să uite pentru o clipă neozsurile vieții.

Doi dintre acușai sfōraiau pe întrecute cu cei doi aproși puși să i supravegheze.

La începutu secretarul nu știa ce să facă. Elu credea, că întregu tribunalu a fost fermecatū.

In urmă însă, luādu-și curajul a clătinat pe judecătorul, care durmea lāngă dēnsul. Văduțū că nu se deșteptă cu nici unu chipū, i-a tras unu pumnū după căfă.

Judecătorul s'a deșteptat și căs-cāndu ca o pisică somnoroșă a deșteptat pe colegul sū din drēpta. Acesta înoc s'a căsnitū foarte multū pānă să deștepte pe bietul președinte, care sfōraia mai teribil decātu toți.

Președintele deșteptāndu-se s'a întinsu odată bine, pe urmă a deșteptat la rēndul sū pe procurorū.

Astfel s'au deșteptat unii pe alți pānă la urmă ou toți au ajunsu din lumea „cealtă" ārāși pe lumea asta.

După ce s'au freoatū cu toți la ochi, președintele s'a sculat sus și căs-cāndu de trei ori sdravēnū a rostitū urmātōrea sentința grōznică:

„Ș-dința se amāu pe māne!”

O inoieță curioșă.

Intr'una din zilele trecute veniau doi țērani ruși dela unu țērgū din districtul Jellisavetgrat.

Ei erau cam beți și se clătinau pe drum, cāntāndu somnoroși și pliotisiti. Deodată unulu dīce:

— Ști ce, mă Stratrijenkod; femeia ta e cam bătrānă și uritā. Eu am o femeie tinēră și frumōșă. Haide să schimbăm. Ce-mi dai pe de-asupra?

— Ce să-ți dau gospodine Burilina? Uite îți dau doi boi și haide „pārū pe pārū.”

Ei au ajunsu totū vorbindū pānă acā. Acolo au făcutu inoieța din nou. Țēranii și au schimbat nevestele și foarte fericiți au plecatū fi-care la casa lor.

Trece o zi, trecū două, în sfērșitū frumōșă Tatjana, femeia lui Burilinu, se pliotisise de bărbatul sū celū nou și își adusese aminte de celū dintāin, adecă de „gospodinu Burilinu.”

Ea a denunțatū lucrul poliției. Judecătorul localū a trasatū lucrulū foarte ușorū. Și etā cum. Elu a anulatū contractulū, a schimbatū nevestele din nou și dreptū pedepsă a condānatū pe bărbai la câte...25 de bas-tone în partea, care nu se spune.

O moștenire sāngerōșă.

Acum 25 de ani murise la Troyes (Franca) unu proprietaru bogatū cu numele Bridet-

Elu lāsase o avere de 50.000 de fr. în sēma unui nepotū alū sū cu numele Bridet, cu condiția însă să dea și unei verișōre a sale în vērștā de 10 ani, o parte din avere, atunci când ea va deveni majoră.

Bridet a fāgăduitū, că se va ține de cuvēntū. Intr'o bună dimiņețā însă fata a dispărutū de acasă. Ea fusese înșelatā de unu omū miserabilū, care pe urmă a lāsāt'o în Parisū, în cea mai nēgră misi-eriă.

Fata a crescutū mare și s'a făcutū foarte frumōșă. Cum însă îi era rușine să se mai întōrce acasă, a totu scrisu lui Bridet să-i trimēțā partea ei de moștenire. Bridet nici n'a voitū să știe de ea și nu i-a rēspunsū o vorbă măcarū.

Anette, văduțū că n'are încotro și fiindū strimtoratā peste măsurā, s'a dusū intr'una din zilele trecute la Troyes.

Ea era în vērștā de 35 de ani. Nu se vădușe cu Bridet de 15 ani. Acesta ajunsese inspectorū departamentalū alū societății autorilor și compositorilor musicali.

In momentul când Anette intrā în odaia lui Bridet, acesta stātea la masă cu prietinelū sū Binet, comandantul unui regimentū de husari.

— Ce nu mă mai cunoști Bridet? dīse femeia intrāndū.

— Nu! rēspunse inspectorulū uitāndu-se la ea.

— Ei bine, o să mă cunoși și în același momentū. Anette scoțēndū unu revolverū a trasū asupra celor doi omeni 4 glōnțe de revolverū, rāindū greu pe amēndoi.

Ea s'a constituitū de bună-voe prisionieră și a declaratū, că a sfērșitū atentatūl intr'unu momentū de nebuniei spunēndū cele arātate de noi mai susū.

Starea rāniților e gravă.

Literatură.

A apărutū:

Micul prietenū alū copiilorū, adecă Carte pentru învățarea scrierii și cetirii, de Silvestru Moldovanū. Cu o îndrumare la finea cărții. Prețulū broșatū 22 cr., legatū lu scōrtā 25 cr. Editurā propriā. Sibiu, 1893. Tipariulū Tipografiei arhidieceesane. — Cartea este compusă după metodele intuitivū (inductivū), adecă dela ușor la mai greu, dela simplu la compusū, — singurulū metodū, după care se pōte face instrucțiune cu succesū în șōolele elementare. Cartea este împărțitā în 13 părți și se află de vēndare la autorulū, în Sibiu.

Asociațiunea pentru sprijinirea învățācelorū și sodalilor romāni din Brașovū. Informațiuni de N. P. Braș-cu. Se vede în folosul fondului Asociațiunei. De vēndare la librăria d-lui N. I. Ciurcu, Brașovū. Prețulū 20 cr.

Editura librăriei C. Sfēta din Bucuresci a scosū o cărticicā foarte elegantă, care se ocupă cu viața și activitatea lui Grigorie T. Brătianu, regretatulū președinte alū Ligei culturale romāne. Prețulū este 1 leu. O recomandămū cetitorilorū noștri.

Calendarul săptămânii are 31 zile. Table with columns for Calendarul Gregorian, Calendarul Iulian, and Prieri. Includes dates from 14 E. M. Bonif. to 20 M. Bernardin.

Bursa din Bucuresci din 10 Mai n. 1893.

Table of financial values (Valori) and gold prices (GHEBE). Includes items like Rentă română perpetuă, Oblig. de stată C. F. Române, and Banca Națion. ult. div.

POVEȘTE.

Folosulū usturoiului (aiu). Usturoiulū este o plantă de mulți urgisită pentru mirosulū lui greu. Suntū omeni, carī n'o potū suțeri — și rēu facū, de ȳre-ce leguma acēta este foarte sānētōșă. Inima unui usturoiu coptū, de pildă, decātu o punemū în ureche face adese-orī ca dureri marī de capū, orī de dinți, să înceteze. Din usturoiu se pōte face unu lēcū minunatū în potrivă tusei, punēndū usturoiu tăiatū în fālii subțiri intr'o strachinā în care se află unu sfertū de litru de oțētū și unu sfertū de litru de residus, adecă o materiă ce rēmāne pe fundulū vasului când se rafinēză zāharulū (mēlasse). Mes-tecătura acēta o lāsāmū să fierbă timpū de o jumētate de cēsū. După ce a fierțū bine, o luāmū și o bemū și îndatā vomū lua de

Prețurile cerealelor din piața Brașov.

Din 12 Maiu n. 1893

Măsură sau greutatea	Calitatea.	Valuta austriacă.	
		fl.	cr.
1 H.-L.	cel mai frumos	6	40
"	Grâu mijlociu	5	80
"	mai slab	5	—
"	Grâu mestecat	4	60
"	Săcară frumosă	4	20
"	mijlocie	4	—
"	Orz frumos	3	30
"	mijlociu	3	10
"	Orz frumos	2	20
"	Ovășă mijlociu	—	—
"	Cucuruz	3	70
"	Mălai	3	40
"	Mazăre	6	—
"	Linte	12	—
"	Fasole	4	—
"	Sămânță de in	9	50
"	Sămânță de cânepă	4	50
"	Cartof	1	40
"	Măzărice	—	—
1 kilă	Carnea de vită	—	52
"	Carnea de porc	—	48
"	Carnea de berbec	—	—
100 kil.	Său de vită prăpșit	23	—
"	Său de vită topit	33	—

Cursul pieței Brașov.

Din 13 April 1893.

Banote rom. Cump.	9.72	Vënd.	9.75
Argint român.	9.68	"	9.70
Napoleon-d'or	9.75	"	9.7
Galben	5.72	"	5.70
Ruble rusești	1.28	"	—
Mărci germane	60.—	"	60.30
Lire turcesc	—	"	—
Serisuri fonc. Alb. 6%	101.—	"	—
" " " 5%	101.50	"	—

Cursul la bursa din Viena.

Din 12 April 1892.

Renta ung. de aur 4%	115.05
Impr. oăil. fer. ung. în aur 4 1/2%	124.—
" " " " argint 4 1/2%	101.35
Oblig. " " " de ost. I. emis.	121.—
Bonuri rurale ungare	96.55
Despăgubirea dijmei de vin	97.50
Imprum. ung. cu premii.	150.50
Losuri pentru reg. Tisei și Seghed.	142.50
Renta de hârtie austr.	97.95
" " argint	97.65
" " aur	117.15

Losuri din 1860	148.25
Aoții de-ale Băncei austro-ung.	977.—
" " " ung. de credit.	387.75
" " " aust. de credit.	333.50
Argint	—
Galben imp.	5.82
Napoleondori	7.79
Mărci imp. germ.	60.40
London (lire sterlinge)	123.95
Rente de corone austr.	96.40
" " ungară	94.55

Proprietari **Dr. Aurel Mureșianu.**
Redactor responsabil: **Gregoriu Maior**

Bursa de mărfuri din Budapesta
din 10 Maiu n. 1893.

Săminte	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilogr.	
		dela	până
Grâu Bănățesc	79	8.40	8.40
Grâu dela Tisa	80	8.75	8.80
Grâu de Pesta	80	8.70	8.75
Grâu de Alba-regala	80	8.65	8.75
Grâu de Bácska	79	—	8.70
Grâu ung. de nord	80	—	—

Săminte vechi ori nou	soiul	Cantitatea per Hect.	Prețul per 100 chilgr.	
			dela	până
Săcară	nutreț	70—72	7.15	7.40
Orz	de vinars	60—62	6.10	6.35
Orz	de bere	62.64	6.50	6.65
Orz	de bere	64.66	6.90	8.40
Ovășă		89.41	6.30	6.60
Cucuruz	bănăț.	75	—	—
Cucuruz	altă soi	73	—	—
Cucuruz	"	—	—	—
Hirișcă	"	—	4.30	4.60

Productediv.	S o i u l	Cursul	
		dela	până
Sem. de trif.	Luțernă ungar.	40.—	52.—
"	francesă	—	—
"	roșă	53.—	66.—
Oleu de rap.	rafinată dublu	39.—	39.50
Oleu de in		6.—	6.25
Uns. de porc	dela Pesta	61.50	62.—
"	dela țără	—	—
Slănină	svântată	46.—	47.—
"	afumată	55.—	55.50
Său		39.—	40.—
Prune	din Bosnia în buci	19.25	19.75
"	din Serbia în saci	19.25	19.75
Lictăr	slavonă nou	20.50	21.—
"	bănățesc	18.50	19.50
Nuci	din Ungaria	—	—
Gogoși	unguresc	—	—
"	sărbesc	—	—
Miere	brută	—	—
"	galbină strecurată	36.—	37.—
Ceară	de Rosenau	143.	144.
Spirt	brută	16.—	16.50
"	Drojdițe de spirt	19.50	20.—

Precauțiune la cumpărarea de
ZACHERLIN.

Se află de vânzare în Brașov:
La Domnii I. L. et A. Hesshaimer, Heinrich Zinz, Dimitrie Eremias nepoții, Emilă Por, Karl Irk, Franz Kelemen farmacistă, Julius Müller, Carol Schuster farmacistă, Teutsch et Tartler, N. Grădinar, Eduard Kugler farmacistă, Carol Töpfer, Jul. Hornung farmacistă, Heirich G. Obert, Emilă Jekelius farmacistă, Victoră Roth farmacistă, Heinrich Wagner, Karl Harth, Ioană Dușoiu et Fiu.

In Făgăraș:
La Domnii Richard Glein farmacistă, M. A. Gräser, I. Larosch, Heinrich Schul, B. Rehner.

In Cincul mare:
La D-nulă Iosif Hammer.

In Cohalm:
La Domnii Ernst Wolf, Sam. Nagelschmidts Erben.

In Șercaia:
La D-nulă I. Schnell.

In Zărnești:
La D-nulă Aurel Cuteană farmacistă.

Musteriul: Nu'mi trebuie astfel de praf pentru insecte, căci am cerut Zacherlin! Cu totu dreptul este lăudată această specialitate ca cel mai bun mijloc în contra insectelor de totu soiul și pentru aceea eu cumpăr numai: **1 sticlă sigilată** cu numele „Zacherlin“.

Mai departe se află „Zacherlin“ de vânzare pretutindenea, unde sunt placate espuse.

Tergula de rimători din Steinbruch. La 8 Maiu n. starea rimătorilor a fost de 173,746 capete, la 9 Maiu au intrat 3260 capete și au eșit 1436 rămânând la 10 Maiu un număr de 175,570 capete. — Se notează marfa: ungerescă veche, grea dela 47— până la 48.— cr. marfă ungerescă tineră grea dela 51— cr. până la 51 1/2 cr., de mijloc dela 50— cr. până la 51 1/2 cr. ușor dela 49— cr. până la 50— cr. — Marfă sârbescă grea dela 48 până la 49— cr. — de mijloc dela 46— cr. până la 47— cr. ușor dela 48 cr. până la 49— cr. — Marfă de România Bákony de grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocie grea dela — cr. până la — cr. însă transito ușor dela — cr. până la — cr. transito dto țepoșă grea dela — cr. până la — cr. transito mijlocie dela — cr. până la — cr. Marfă sârbescă grea dela 47 1/2 48 1/2 cr. transito, mijlocie grea dela 47 1/2—48 1/2 cr. transito ușor de la 46 1/2—47 cr. Porcii îngrășați de un an dela — cr. până la — cr., îngrășați cu cucuruz dela — cr. până

Ultima vânzare totală a depoului rămas

Marea bancrută!

New-York și Londra n'au lăsat necruțată nici continentul european și marea fabrică de argintărie s'a vădit necesită să dăruiască întregul ei deposit în schimbul unei răsplăți mici pentru muncă. Eu sunt imputernicit să îndeplinesc acest mandat.

Eu dăruiesc

prin urmare orî cui? fiă bogatî orî săracî, următoarele obiecte pentru mica sumă de fl. 6.30 (până acuma fl. 6.69) și adică:	1 lingură de argint pentru supă patentă americană,
6 cuțite fine de masă cu lamă veritabilă engleză,	1 lingură de argint pentru lapte patentă americană,
6 furculițe de argint patentă americană dintr'o bucată,	6 cesci Victoria englezesci,
6 linguri de argint patentă americană,	2 candelabre de masă,
12 lingurițe de argint pentru cafea patentă americană,	1 strecurătoare pentru ceiu,
	1 zaharniță,
	42 bucăți la un loc.

Tote cele 42 de obiecte sus amintite au costat mai înainte fl. 40 și acum se pot cumpăra pe prețul bagatelă de fl. 6.30. Argintul patentă american este un metal alb, care își păstrează colorea argintului 25 de ani, despre ceea ce se garantează.

Cea mai bună dovadă, că acest inserat nu e o șarlataniă

mă simt îndatorat în public, că orî cine, căruia nu-i convine marfa îi trimit bani înapoi, nimenea însă se nu treacă cu vederea ocaziunea acesta favorabilă de-aș procura această garnitură pompoasă până se mai afla.

Se trimite numai cu rambursă postală seu cu trimiterea înainte a sumei.

Cu deosebire recomand praful de curățit aceste obiecte, o cutie dimpreună cu indicarea folosirei costă 15 cr.

P. Perlberg's Agentur
der vereim. amerik. Patent-Silberwaaren-Fabrik,
Wien, I. Deutschmeisterplatz Nr. 4/1.

Domnul Dr. Med. Bönisch mia recomandat garnitura. Vă rog a'mi trimite și mie cu Domnealui. **Robert Hild,** șef de gară, Freiberg, 21/12 1892.

Trimetem o astfel de garnitură. E foarte recomandabilă. **Csidomir Petrof,** Profdsor, Jarkovacz, 9/1, 1893.

116,1—3.

Dintre toate hărțile pentru țigarete este recunoscută de cea mai bună hărtia de țigarete veritabilă franțuzescă

„Le Gloria“

fabricațiunea d-loră
JOSIFŪ BARDOU & FILS în
PERPIGNAN—PARIS.

60 medalii de aur, 16 diplome de onore marî, 20 diplome „Hors Concours“.

„Le Gloria“ este hărtia, care în fineț și bunătate întrece toate celelalte hărții de cigarete ce există.

„Le Gloria“ este numai atunci veritabilă, decă fiă-care cărticică poartă firma IOSIFU BARDOU & FILS.

„Le Gloria“ se efectuează cu marginile netede seu crestate (perforate.)

„Le Gloria“ se efectuează și ca tuburi și adică într'o calitate neintrecută de fină.

„Le Gloria“ este de căpătat în Brașov la toate marchetaniile și băcâniile en-gros, precum și la fiă-care debitant mai bun de tutun.

52.—17.

1. Die Seiden-Fabrik G. Henneberg (k. u. k. Hofl.) Zürich fendet direct an Private: schwarze, weise und farbige Seidenstoffe von 45 kr. bis fl. 11.65 p. Meter — glatt, gestreift, farrirt, gemustert, Damaste etc. (ca. 240 versch. Qual 2000 versch. Farben, Dessins etc.) porto- und 30 lfr. ei. Muster umgehend. Briefe kosten 10 fr. und Postkarten 5 fr. Porto nach der Schweiz.

INSTITUTUL DE CREDITU
SI DE ECONOMII

„ALBINA“

FILIALA BRAȘOVŪ,

Cheque-Conto
la postă
Nr. 505.

Giro-Conto
la banca
Anstro-Ungară.

MARE DEPOU
de VINURÎ indigene și streine
B. RUŽIČKA. Fiume.

PREȚURILE:

Nr. 3 Vinu negru dalmatinu	pr. Hectl. fl.	22.75
" 4 dtto dtto	" "	23. —
" 1 dtto dtto	" "	26.50
R. Vinuri albe Italiene	" "	21.50
B. dtto dtto	" "	23.75
Gr. Vinuri albe siciliane	" "	25.50
F. dtto dtto dtto	" "	24.50

la Gara BrașovŪ seu la alte gare în Transilvania,
exclusive butoe, cari în terminu de o lună
suntŪ a se inapoia franco, BrașovŪ.

Representant pentru întreagă Transilvania:
D-I CONSTANTIN NICOLAU
în BrașovŪ, TergulŪ Inului Nr. 30.

117,1-3.

primesce depunerî spre fructificare pe lângă 4 1/2 % și plătesce însași darea de venitŪ pentru ele.

Escomptează cambiî cu interese dela 5 1/2 % în sus;
Acordă împrumuturi pe ipotece, până la jumătate a valoarei lorŪ **cu 6 %;**
Lombardează efecte și monete, acordându 85 % din valorea de curs, și
Giuvareî și mărfuri acordându 2/3—3/4 a valoarei lorŪ ca împrumutŪ, cu procente dela 5 1/2 % în sus.

Cumperă și vinde efecte Valute și devise cotate la bursele din Budapesta, Viena și Bucuresci după cursulŪ țilei, recomandându mai alesŪ pentru plasari de capitalii diteritele efecte române, cari pe lângă cea mai mare asigurantă ofer unŪ produsŪ de peste 5 %, și cari se află totdeauna de vîndare la cassa institutului în BrașovŪ;

Efteptuesce sub cele mai ieftine condițiunî plăți și încassări și eliberează asemnate asupra tuturorŪ piețelorŪ, mai ales din România;

Rescumperă fără nici o detragere cupone, le escomptează naintea scadenței lorŪ și cumperă cu cele mai bune prețuri cupone dela efecte române;
Ingrigesce în comisiune ori și ce transacțiã ajutatã fiindŪ de legaturile ce le întreține cu firme de rangul primŪ în Budapesta, Viena și Bucuresci, de a putea servi clientelii sale în celŪ mai culant și folositorŪ modŪ;

Dă cu chiriã magazine și locuri de depou pe teritoriulŪ seu alătura cu gara reg. ung. de stat și legatŪ cu acesta cu două căli ferate, Strada Gării Nro 45, și în fine

Face asigurări asupra vieței omului, ca reprezentantă a societății de asigurare „EQUITABLE“ din New-York, după condițiunile avantajoase ale acestei societăți, în tôte combinațiunile.

Biroul: piața, tîrgulŪ botelorŪ Nr. 22, etagiulŪ I.
Ore de oficiu: 1/2 8—1/2 2, ore de cassã: 8—1.

FênŪ de vîndare.

4 clăi mari

se află de vîndare la DomnulŪ **IoanŪ Stinghe**, BrașovŪ suburbiulŪ Scheiu pe Tocile Nr. 32. Doritorii sē se adreseze la proprietarŪ.
114,2-2

Anunciuri
(insertiuni și reclame)

SuntŪ a se adresa subscri-
sei administrațiunii. În casulŪ
publicării unui anunciu mai
mult de odată se face scãde-
mêntŪ, care crește cu câtŪ
publicarea se fece mai de
multe-ori.

Administrațiunea
„GAZETEI TRANSILVANIEI.“

Neapărat de lipsă pentru fiăcare familiã este
Caféua-Malz a lui Kathreiner Kneipp
cu gustŪ de cafea bône.

Acesta este avantajosŪ cã pôte înlocui cafeua amestecatã cu cichorie oferându o cafea hrănitore și gustosã, un escelent su-rogat la cafea. De recomandat pentru femei, copii și bolnavi.

Păđiti-ve de imitațiã.
Se află în totŪ loculŪ. (18-52.) 1/2 Kilo 25 cr.

Audiți Numai 2 fl. 95 cr. o pãreche ghetes de bărbați și 2 fl. 85 cr. ghetes de dame, lucrate solid, și modern din pele de wachs. Cine cumperă 2 pãrechî ghetes bune și efitne capetã dela mine gratis o pãreche de pantofi. **și mirativê!**

In marele depou de GHETE și PĂLĂRII a lui
I. SĂBĂDEANTU
BrașovŪ, strada Porți Nr. 10

A sositŪ o mare cantitate de ghetes, pentru primăverã și vērã din cele mai renumite fabrici, din Viena, Karlsbad și Budapesta de unŪ fasonŪ nou și solidŪ lucrate, lucru de mână nu marfã de mașinî, pentru ori și ce etate de felurite tasone cu prețuri fôrte ieftine, dér numai cu bani gata. Și pãlării de bărbați și copii de flzŪ (pãslã) și șepci au sositŪ acum un bogatŪ asortimentŪ.

NotesŪ prețurile ghetelorŪ mai multŪ cautate și anume:

Pentru bărbați.		Pentru dame.	
Ghetes de wachs cu cuie	fl. 2.95 cr.	Ghetes de Wachs și patent	2 fl. 85 cr.
" " " talpã duplã	" 3.50 "	" " " " cu besetz	3 " 25 "
" " gems Patent și wachs cu besetz	" 3. — "	" " " " " " "	3 " 50 "
" " piele de mânuși cu besetz de lacŪ	" 4.80 "	" de patent cu șinore pentru urcatŪ munții	3 " 60 "
" " " " fôrte fine.	" 5. — "	" " piele de mânușe cu besetz	4 " — "
" " " " vițel nat. cu șinore pentru urcatŪ munții	" 5.50 "	" " " " " " de lacŪ	4 " — "
" " de wachs și patent cu șinore pentru urcatŪ munții	" 4.50 "	" " gems cu nasturi	4 " 50 "
" " din Karlsbad de piele de wachs	" 6.50 "	" " " " " " " " de lacŪ	4 " 80 "
" " " " " " " " cu besetz	" 5.50 "	" " " " " " " " " "	5 " 50 "
" " de gems cu besetz	" 4.50 "	" " " " " " " " " "	6 " — "
" " Chewro franțuzesc cu besetz	" 5.50 "	" " brünel cusute forma inimii	2 " 90 "
Pantofi pentru promenade de piele patent	" 3.50 "	" " " " " " " " " "	3 " 25 "
" " " " " " gems	" 4. — "	Pantofi de Chewro franțuzesci	4 " — "
" " " " " " fôrte fine de lacŪ	" 4.50 "	" " " " " " " " " "	2 " 50 "
" " " " " " de piele maro (naturalã)	" 2.85 "	" " " " " " " " " "	2 " — "
" " " " " " de Drill	" 2.65 "	" " " " " " " " " "	3 " — "
" " " " " " pentru chelneri cu talpa de gumi	" 3.50 "	" " " " " " " " " "	1 " 80 "
" " " " " " pentru biciclisti	" 4. — "	" " " " " " " " " "	2 " 50 "
" " " " " " de stofã pentru în casã	" 1. — "	" " " " " " " " " "	2 " 50 "
" " " " " " pentru gimnasticã de pãnzã albã și cafeniã	" —.90 "	" " " " " " " " " "	— " 90 "
		" " " " " " " " " "	— " 70 "

Ghetes de copii dela 50 cr. de fete dela 1 fl. 80 cr. în susŪ. Pãlării de bărbați dela 1 fl. 20 cr., Șepci pentru vojage și pentru muncitorii dela 50 cr. și pãlării de bãeți dela 60 cr. în sus. Se potŪ afla totdeauna apretura de piele, LacŪ, LacŪ auriu, Kidkreme, Olei, Wachs și albituri de cauciucŪ, cu prețuri fôrte ieftine. Numai la mine se află Galoci rusesci de St. Petersburg renumiți în tótã lumea. Comande din afarã se vor efectua promptŪ cu rambursã indicându-se mărimea și numărulŪ și calitatea încãlțãmintei, cari dacã nu se potriveșcŪ, se potŪ schimba.

984-10.